

Näringsdepartementet
Att. Carl Jeding

103 33 Stockholm

Effektivare signaler (SOU 2008:72) – remissyttrande

Näringslivets Telekomförening, NTK, har beretts tillfälle att avge yttrande på rubricerade utredning, vilket vi tackar för. NTK är en leverantörsoberoende organisation för användare av elektroniska kommunikationer, och representerar såväl stora som små företag. Bland medlemmar märks bl.a. ICA, SAS, Stora Enso, SLL, Volvo, Svenskt Näringsliv och Företagarna.

Ett sammanfattande omdöme är att utredningen är gjord med stor omsorg och har flera värdefulla förslag. Inte minst att frekvenser ses som en insatsvara i produktionen av trådlösa tjänster är värdefullt, och att det med detta synsätt blir marknadskrav snarare än politiska eller tekniska aspekter som styr användningen.

Vi har dock vissa synpunkter, som är väsentliga att beakta i det fortsatta beredningsarbetet.

1. Förslagets utgångspunkt

Utredningen tar sin utgångspunkt bl.a. i hur frekvensfördelning skall ske, så att operatörer får så tydliga förutsättningar som möjligt, samtidigt som en konkurrens säkerställs. NTK anser att med en utgångspunkt i hur invånare och näringsliv i Sverige skall få maximal nytta av naturresursen frekvenser så skulle vissa slutsatser (se nedan) ha blivit mer tydliga.

Syftet med en väl fungerande marknad för frekvenser är att det skall bli en väl fungerande marknad för operatörer. Men en sådan är inte (bara) ett självändamål. Det är också viktigt för att Sverige skall få ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv, och förutsättningar för att nya företag skall växa upp, i tätort och i glesbygd.

För detta näringsliv – liksom för invånare – är det därför angeläget att få en stark konkurrens på tjänstenivån. Det är inte ett egenvärde – snarare tvärsom – att ha en konkurrens på infrastrukturnivå. Det är önskvärt, ut samhällsekonomiskt och företagsekonomiskt perspektiv, att operatörer samarbetar kring etableringen av den nödvändiga infrastrukturen för elektroniska kommunikationer, i synnerhet den trådlösa kommunikationen.

Därför, menar NTK, måste den fortsatta beredningen utgå från hur bästa förutsättningar för användarna åstadkoms, snarare än bästa och tydligaste förutsättningar för operatörer.

2. Frågan om samtrafik

För näringslivet är det viktigt att få till stånd nationell roaming. Det finns redan i krisituationer, men det finns inte för de fall där en operatör saknar täckning i normalfallet. Det innebär att vissa företag, med spridd geografisk verksamhet, tvingas till speciella lösningar för att kunna nå medarbetare över hela verksamhetsområdet.

Det innebär också att förutsättningarna för en fungerande konkurrens minskar, och möjligheterna att åstadkomma låga kostnader minskar.

NTK anser att det i beredningen av förslagen måste ingå att säkerställa att nationell roaming införs. Utredningen nämner på några ställen att det finns behov av att möjliggöra för flera operatörer att arbeta inom glesbygd, men NTK menar att detta inte bara är aktuellt för kommande investeringar utan i lika stor utsträckning för redan gjorda.

NTK vill också framföra som uppfattning att det rimligtvis är samhällsekonomiskt lönsamt om operatörer kan fås att samverka kring etablering av infrastruktur. Exempel finns redan i form av utbyggnaden av 3G, där Telia och Tele 2 samverkar. PTS och regering bör aktivt försöka få sådana lösningar till stånd, eftersom det också – utöver lägre investeringskostnader – också innebär ökade förutsättningar för konkurrens avseende tjänster som använder trådlös kommunikation.

3. Täckningskrav

För vissa delar av näringslivet är täckning viktig. Turism (ofta småföretagande, som också ger sysselsättning i glesbygd) liksom skogsnäring (ofta större företag) är två viktiga exempel. Därför menar NTK att det är av stor vikt att regeringen och PTS följer etableringen, och medverkar till att användarna får en stor geografisk täckning.

Samtidigt får detta, som påpekats ovan, inte innebära att en viss operatör får ensamrätt. Etablering i glesbygd måste medföra att flera tjänsteleverantörer får tillgång till infrastrukturen.

4. Tillståndstider

Utredningen föreslår s.k. rullande tillståndstider, vilket dock kräver att det finns en form för incitamentsskapande avgifter. Dessa incitament skall stimulera tillståndsinnehavare att faktiskt utnyttja sina tillstånd, alternativt sälja eller hyra ut delar som inte nyttjas.

NTK anser att detta är en bra lösning, men beklagar att utredningen inte tagit fram modeller för sådana avgifter. Regeringen bör snarast ge PTS eller annan myndighet uppgiften att utarbeta förslag.

5. Befintliga tillstånd

I sammanhanget kan också kommenteras att det 2010 löper ut tillstånd för de tre stora operatörerna på 900 Mhz-bandet. Frågan uppkommer om det skall förlängas, eller om det skall dras in och auktioneras ut.

Konkurrensen är bara delvis fungerande på detta attraktiva band. Om den fjärde 3 G-operatören (Tre) också får tillgång till frekvenser inom bandet, så skulle detta vara positivt enligt NTK. Därför bör PTS få uppdraget att klargöra för operatörerna att det måste till en lösning som medger detta. Det är inget självändamål att dra in tillståndet. Bl.a. leder det till investeringsstopp. Men om ingen annan lösning finns, anser NTK att så bör ske.

NTK träffar givetvis gärna departementet för att lämna kompletterande synpunkter, om så önskas!

Med vänlig hälsning

Stockholm den 27 oktober 2008

Per Olofsson
Styrelseordförande